

Jag ska bli konstnär och ha en **röd** stuga på fjället. Och en ko och en katt. *av Johanna Uddén*

I Hakas ateljé bjuder Helena Laukkanen på mackor med finsk korv ”Jahtimakkara” en korv som finnarna är mycket stolta över. Men hon hävdar bestämt att hon själv är svensk.

– Mina föräldrar kom till Sverige i slutet av 60-talet, så jag är född här. Jag växte upp i Vallvik utanför Söderhamn, med havet framför mig och skogen i ryggen.

Och så vill hon egentligen fortsätta att ha det, trots att hon blivit kvar i Uppsala sedan hon kom hit för tolv år sedan.

– Kanske är det därför jag trivs så bra med Haka. Jag känner mig hemma. Alla, utom Natasha, har sitt ursprung i mellannorrland. Vi sitter ganska mycket tysta och säger då och då: ”Jo”, säger Helena Laukkanen med den typiska norrländska inandningen.

Helena Laukkanen är inte bara uppväxt, utan även utbildad i norrland. Och vägen till konstnärskapet har gått spikrakt. Fröken i fjärde klass sa under ett utvecklingssamtal att det inte gick så bra för Helena, men att i bild var hon verkligen begåvad. Då bestämde sig Helena Laukkanen rätt och slätt för att satsa på bild. Det var ju ett skolämne som alla andra.

– Jag hade en tydlig bild av mitt framtida yrke. Jag skulle bli konstnär och ha en röd stuga på fjället. Och en ko och en katt. Där skulle jag sitta och måla i min ensamhet.

Men i brukssamhället Vallvik ville klasskompisarna antingen jobba med pappersmassa eller med barn, så Helena Laukkanen sökte sig till Sundsvall när det var dags att välja gymnasielinje. Hon gick på bild- och formlinjen i två år och därefter började hon direkt på den treåriga konstlinjen på Ålsta folkhögskola i Fränsta.

Helena Laukkanen beskriver sig själv som en ordentlig person som genomför det hon har föresatt sig. Därför var det ingen tvekan om att hon skulle söka in på konsthögskola.

– Den estetiska ideologin på Ålsta var att måla abstrakta figurer i brunt. Det var inte riktigt min grej. Tur då att det fanns gästlärare! Och tur att skulptören Rolands Persson, som var elev på Konsthögskolan i Umeå, kom till Ålsta och gav oss en aptitretare på hur det kunde vara på utbildningen.

En konstnär måste ha något att berätta. Helena Laukkanen var bara 20 år när hon började på Konst-

högskolan i Umeå. Det visade sig vara ett problem för henne.

– Alla andra hade jobbat med olika saker och rest en massa. De var så mogna på något vis. Och där satt lilla jag och hade inget att berätta. Jag fick en djup kris.

Helt i linje med sin beslutsamhet åkte Helena Laukkanen till Frankrike för att under några veckor fundera på vad hon ville. Och vilken tur att hon bestämde sig för att fortsätta! Helena Laukkanen ingår i gruppen Haka tillsammans med Anna-Karin Brus, Katarina Sundqvist Zohari, Agneta Forslund och Natasha Dahnberg. Under de senaste åren har de berikat Uppsalas konstliv genom sitt samarbete kring utställningar och som individuella konstnärer.

– När vi flyttade till Uppsala 1999 visste jag inte riktigt hur jag skulle göra med ateljé och så. Jag blev rekommenderad av min mans kompis, Tomas Bodén i Differnet, att ta kontakt med Anna-Karin Brus. Och sedan dess har vi två delat ateljé. Och Haka kom till något år senare, så snart firar vi tioårsjubileum!

Vi gör en avstickare från fikabordet och Helena

Laukkanen visar mig sina senaste skisser för kommunen. Hon arbetar med konstnärlig gestaltning av Leche-parken – den nyanlagda parken framför Resecentrum. 2009 sammanförde kulturkontoret henne med ljuskonstnären Gert-Ove Wågstam och de fick uppdraget att skissa på gestaltningen tillsammans. Ett samarbete som resulterade i fyra förslag som kommunen ville ha.

– Under skissarbetet fick vi veta att det finns en massa hemliga gångar under parken, mot Musikverkstan till. Det lockades vi förstås av. Vi ville öppna upp dem genom att göra små ”fönster” mot underjorden.

Om man går gångstigen ner från gamla stationen mot Kungsgatan, kan man se marklanterninerna som sedan i höstas lyser i olika lockande färger. Och nu i höst kommer nästa verk att invigas. Det är huvor till de fontäner som White arkitekter ritat.

– Vi kom fram till att fontänerna borde utnyttjas under vinterhalvåret då de är avstängda. Därför ritade vi kupor med ljusutsläpp som täcker fontänerna under vintern.

Belysningen i fontänerna gör att vattnet lyser på sommaren och på vintern släpps ljuset ut genom de små hålen av blåstrad polycarbonat, en slags plast. Kupan är gjord i rostfritt stål som lackats och blåstrats i ett intrikat labyrintmönster, typiskt för Helena Laukkanen. Hon har precis avslutat sitt krävande arbete med produktionen av kuporna där mätning och tejpning av blåstringslinjerna var mycket tidsödande.

Tillsammans med Gert-Ove Wågstam arbetar Helena Laukkanen nu vidare med de två verk som återstår – en interaktiv ljusvåg på fasaden vid Vretgränds början och en genombruten och belyst fasad till det lilla transformatorhuset i parken. De här installationerna beräknas bli klara innan sommaren.

Helena Laukkanen är glad över att hon kunnat arbeta på heltid med konst de senaste åren. 2008 fick hon landstingets konstnärliga stöd som då var på 100 000 kr per år under tre år. Det gjorde att hon kunde säga upp sig från sitt fasta jobb som hon tidigare behövde för att försörja sig. Det har varit bra för den konstnärliga utvecklingen.

– Jag har ägnat mig åt att teckna mycket och jag har

Unna dig det bästa

Hudföryngring utan kirurgi

- ▶ AWT – celluliter
- ▶ Thermage
- ▶ Åldersfläckar
- ▶ Kärnborttagning
- ▶ Acneär
- ▶ Skin tightening
- ▶ Nagelsvamp
- ▶ Vårter
- ▶ Neulash
- ▶ Hårborttagning
- ▶ Fractional Erbium
- ▶ Önskad märken
- ▶ Skin rejuvenation
- ▶ Herpes
- ▶ Botox, fillers
- ▶ Ansiktsbehandlingar
- ▶ Massage
- ▶ BEAUTÉ PACIFIQUE

Aktuella erbjudanden på www.lasercare.se.
Kostnadsfria konsultationer. Nu även bokning
online. Välkommen!

Laser*Care
U P P S A L A

Örnvedgränd 2 B, 1 tr (B på gård), 763 50 Uppsala
018-80 22 00, info@lasercare.se, www.lasercare.se

till och med gjort grafik för första gången sedan jag gick ut konsthögskolan! Trots att jag gick grafiklinjen Jag kom med bland åtta procent av de sökande på den stora grafikbiennalen i Lahti i Finland nu i vintras. Det kändes stort.

När jag och Helena Laukkanen träffas har hon nyligen kommit hem från Saxnäs där hon haft en workshop med kollegan Gerd Aurell. De har jobbat tillsammans under en tid och bland annat skickat en skrivbok med anteckningar mellan sig. De har också läst samma böcker och haft många diskussioner. Samarbetet ska utmynna i en installation som ska visas på Åhuset i höst.

– Jag är lite trött på det stilrena som jag arbetat med den sista tiden, så nu jobbar vi mer rockigt, skitigt och fult. Det är befriande.

I januari 2012 ska Helena Laukkanen ha en separatutställning på Galleri Adular i Söderhamn. Hon som inte har haft någon separatutställning på hemmaplan sedan 1998.

– Det blir spännande. Mamma är en mer känd konstnär än jag där uppe. Hon började skulptera i sten i 50-årsåldern och är helt autodidakt. Jag är mycket stolt över henne.

Vi äter våra korvmackor där i ateljén och dricker kaffe till. Korven smakar lite som falukorv, inte så märkvärdig, tycker jag. Helena Laukkanen konstaterar att hon nästan fick rätt då i fyran – hon är konstnär, hon har en röd stuga och hon har en hund, visserligen, men i alla fall. Vi småpratar mellan tuggorna och hon funderar på hur hon kommer att se ut när hon plåtas för den här artikeln. Helena Laukkanen har nämligen sitt eget sätt att styla sig.

– Andra sminkar sig, jag klipper luggen! 🍷